

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Trondheim, 04.03.2021

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/4190

Saksbehandler:
Atle Kambestad

Merknader til lokaliteten Norskehavet

Det er sannsynlig at lakseoppdrett ved den omsøkte lokaliteten vil kunne gi økt smitte av lakselus på postsmolt av laks fra både Norge og andre land, og økt fare for smitte av andre fiskesykdommer på både postsmolt og tilbakevandrende gytelaks. Det vil også kunne gi økt mengde rømt laks i elvene i Norge. Det er også mulig at oppdrettslaks som rømmer så langt til havs i større grad sprer seg til andre lands elver. Vi kan ikke se at det foreligger en tilstrekkelig analyse av disse mulige konsekvensene, og vil derfor fraråde at det gis klarering før disse forholdene er tilfredsstillende utredet og vurdert.

Vi viser til deres kunngjøring om søknad fra SalMar Ocean om klarering av lokaliteten "Norskehavet" i område 11 for havbruk til havs. Miljødirektoratet er sektormyndighet for forvaltning av bestandene av ville anadrome laksefisk, og gir her vår vurdering som forvaltningsmyndighet av mulig påvirkning på villaks ved det omsøkte tiltaket. For søknad om tillatelse til forurensende virksomhet etter forurensingsloven er det også Miljødirektoratet som er myndighet. Denne søknaden er ikke ferdigbehandlet.

Den omsøkte lokaliteten ligger i område 11, utenfor kysten av Trøndelag, som er et kjerneområde for den norske villaksen. Mork et.al (2012, Modelling the migration of post-smolt Atlantic salmon (*Salmo salar*) in the Northeast Atlantic. ICES J Mar Sci. doi:10.1093/icesjms/fss108) viste ved simuleringer at nettopp sjøområdet rundt den omsøkte lokaliteten i utvandringsperioden antagelig har den høyeste forekomsten av postsmolt av laks langs kysten. Ifølge Vitenskapelig råd for lakseforvaltning er lakselus og rømt laks de største negative påvirkningene på de norske laksestammene. Smitte av andre sykdommer er vurdert til å kunne utgjøre en vesentlig negativ påvirkning.

Lakseoppdrett på den omsøkte lokaliteten vil komme i tillegg til eksisterende virksomhet og påvirkning ved kysten og inn i fjordene. Det vil trolig kunne føre til enda høyere tap av laksesmolt pga lakselus, samt økt innslag av rømt laks i elvene. I rapporten fra Havforskningsinstituttet "Havbruk til havs – Fysiske miljøbetingelser og økosystempåvirkning" (2019) er det gitt følgende vurdering: "*I en samlet sårbarhetsvurdering av hvordan områder avsatt til offshore oppdrett vil kunne påvirke ville laksebestander er det også viktig å ta i betraktning den belastning postsmolten utsettes for på kysten i intensive oppdrettsområder. Postsmolt som vandrer gjennom slike områder vil kunne være svekket og ytterligere påvirkning fra områder med offshore oppdrett vil derfor gi relativt større utslag enn om påvirkning fra kyst var lav.*"

Kysten sør for den omsøkte lokaliteten (PO 4 og 5) er av ekspertgruppen for lakselus i trafikyssystemet vurdert å ha moderat (2018) eller høy (2019) dødelighet av laksesmolt pga lakselus.

Dette tilsier at det allerede er en relativ høy, negativ påvirkning av lakselus på laksebestandene fra den regionen, og at det ikke er rom for økning, uten at det vil gi så høyt tap av smolt at det bryter med målene etter både Vanndirektivet og Kvalitetsnormen for villaks. Gjenfangster til havs har vist at laksesmolt langs vestlandskysten vandrer nordover når de forlater kysten, så det er sannsynlig at laksesmolt fra Vestlandet vil vandre nær den omsøkte lokaliteten.

Med en slik lokalisering langt til havs vil det også kunne få negativ påvirkning på andre lands laksestammer, som har sine leveområder i disse eller tilgrensende havområder. I den ovenfor nevnte artikkelen av Mork et al. er det sannsynliggjort ved simuleringer at smolt fra for eksempel Irland vil kunne vandre nær den omsøkte lokaliteten. En eventuell påvirkning på laks fra eller i andre land vil også kunne være relevant i internasjonale fora, som for eksempel konvensjonen om bevaring av laks i det nordlige Atlanterhav (NASCO).

Det er uklart for oss om det er gjennomført en konsekvensutredning av tiltaket i henhold til forskrift 21. juni 2017 nr. 854 om konsekvensutredninger. I søknaden punkt 1.3 vises det til en områdebasert og en mer omfattende konsekvensutredning og en miljørisikoanalyse. Rapportene fra disse utredningene er imidlertid ikke vedlagt søknadsdokumentene som er lagt ut på høring, slik at det ikke har vært mulig for oss å vurdere hvorvidt utredningene er dekkende. NFD har foreslått at de områder som vurderes for åpning for akvakultur skal ha gjennomført en KU, dvs at dersom man ønsker å åpne område 11 for akvakultur så skal denne avgjørelsen baseres på en KU. Vi mener at KU for område 11 bør være klar før man åpner opp for søknad om etablering av akvakulturvirksomhet.

Vi kan ikke se at det foreligger en tilstrekkelig analyse av konsekvensene for vill, anadrom laksefisk ved en slik virksomhet i dette havområdet, og vil derfor fraråde at det gis klarering før disse forholdene er tilfredsstillende utredet og vurdert.

Hilsen
[Miljødirektoratet](#)

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Raoul Bierach
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.